

Insekter og edderkopper på Karmøy vestkyst

**Fagrapport insekter og edderkopper
langs Karmøy vestkyst**

Mangfoldrapport 2/2026

Januar 2026

Kjell Mjølunes

Insekter og edderkopper på Karmøy vestkyst

Fagrapport insekter og edderkopper langs Karmøys vestkyst

Oppdragsrapport for Statsforvalteren i Rogaland

Kontaktperson statsforvalteren i Rogaland: Endre Hegaard

Forfatter: Mangfold v/Kjell Mjølunes, Orrevegen 630, 4352 Klepp

Mangfoldrapport 2-2026

Referanse:

Mjølunes, K. 2026. Insekter og edderkopper på Karmøy vestkyst. Fagrapport insekter og edderkopper langs Karmøys vestkyst. Mangfoldrapport 2-2026.

Figur 1: Åkrasanden en varm sommerdag 2025. Denne rapporten oppsummerer resultatene fra kartlegging av insekter i det foreslåtte nye landskapsvernområdet «Karmøy vestkyst», som strekker seg fra nordenden av Åkrasanden til Syreneset. Foto: Kjell Mjølunes

Forsidebilde: Rødknappraktvikler *Aethes hartmanniana* dukket opp i lysfella både på Hemnes og ved Ferkingstad. Foto: Kjell Mjølunes

Sammendrag

På oppdrag fra miljødirektoratet startet Statsforvalteren i Rogaland i 2021 prosessen med å opprette et landskapsvernområde langs vestkysten av Karmøy fra Åkrasanden til Syre. Våren 2025 ble Mangfold forespurt om å gjøre en insektkartlegging i det foreslåtte verneområdet. Resultatene fra denne kartleggingen, skulle sammen med allerede eksisterende kunnskap om insektlivet i de aktuelle områdene, danne grunnlag for en «fagrapport insekter». Kunnskapsbasert forvaltning betinger et minimum av kunnskap om de naturverdiene man skal forvalte. Ved utarbeidelse av vernegrenser, typer av vern og vernebestemmelser er detaljert kunnskap om naturverdiene man ønsker å beskytte selvsagt viktig.

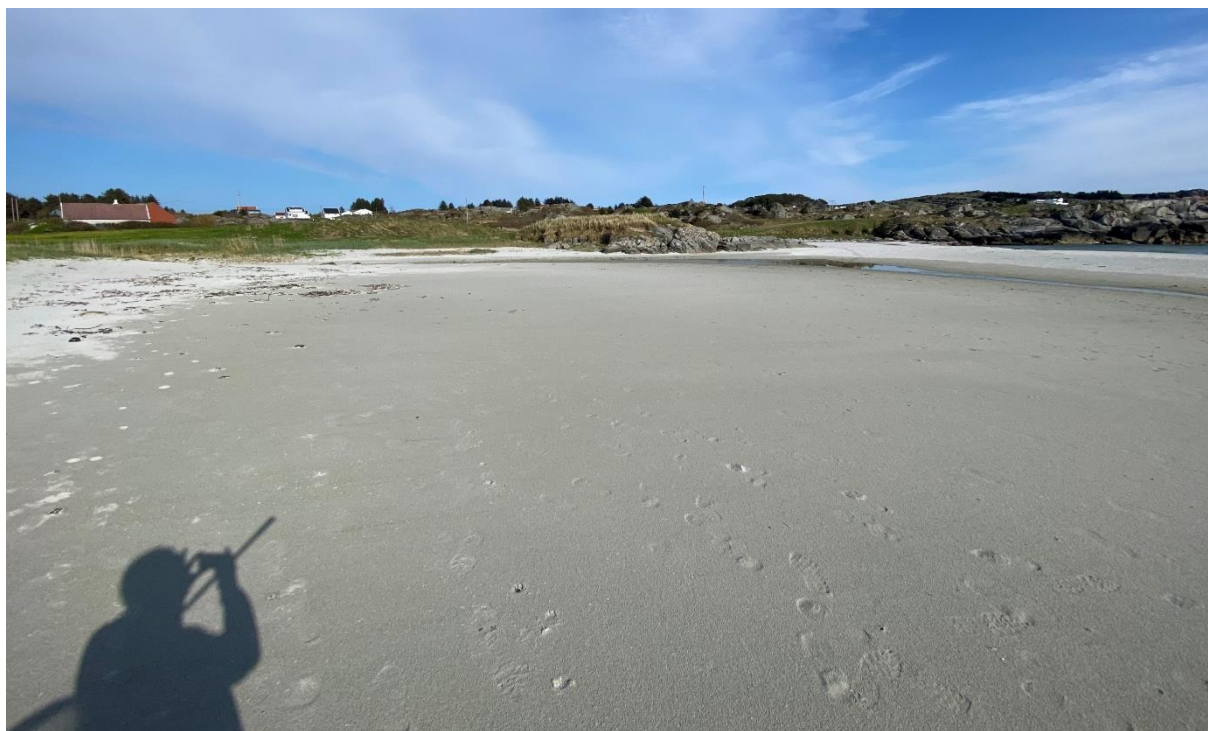
Da vi ble presentert for dette oppdraget ble vi umiddelbart begeistret. Søk i artskart antydte at det kunne være mye upløyd entomologisk mark på Karmøy. Vi visste at vestsida av Karmøy kunne by på alt i fra sandstrender, fuktig beitemark og kystlynghei til frodige strandenger og svaberg med en særdeles rik flora. Med førstehåndskjennskap til hva som finnes i slike områder på Jæren, antok vi at det burde være et stort potensial for mange spennende insektfunn langs Karmøykysten.

Etter de første besøkene på Karmøy måtte forventningene om mange sjeldne og trua arter nedjusteres noe. Sandområdene er svært begrensa sammenliknet med det vi finner på Jæren og Lista. Sanddyner og bakdynelandskap finnes bare noen få steder, og arealene er små. Klimaet er også hakket tøffere enn på de luneste stedene på Jæren. Det blåser alltid litt på Karmøy. Undersøkelsene utover sommeren viste at de fleste sanddynespesialistene har sin nordgrense lenger sør enn Karmøy. Og selv om det var mye insekter i de blomsterrike strandengene og på svabergene, så var artsmangfoldet nokså magert. Kartleggingene ble spredt gjennom hele sesongen, med totalt 12 dager i felt fra april til august. Feltinnsatsen i 2025 resulterte i funn av 425 arter. Åtte av artene vi fant er angitt som truet eller nær truet på den norske rødlista.

Vi står inne for både innsats, kvalifikasjoner og metodikk under kartleggingene, men erkjenner at resultatet kanskje kunne gjenspeilet de faktiske insektforekomstene bedre dersom vi hadde kjent områdene i utgangspunktet. Det var mange spennende habitat vi ikke «oppdaget» før langt ut på sommeren. Vi traff heller ikke alltid like godt på været under kartleggingene. Selv på dager med gode værmeldinger var vinden ofte plagsom, noe som begrenset fangstene både med håv og lysfeller. Vi tror derfor at det var mye vi ikke fant, og at det kan være flere sjeldne og trua arter som er knyttet til de unike plantesamfunnene og habitatene på Vest-Karmøy. I denne rapporten presenteres resultatene fra Mangfold-kartleggingen i 2025 sammen med mer eller mindre tilfeldige insektfunn som var registrert i artskart fra dette området fra før. I tillegg nevnes en del arter som bør kunne finnes i det foreslåtte verneområdet. Alle rødlisteartene gis en fyldig presentasjon med fokus på forvaltningsrelevant informasjon.

Innhold

Sammendrag	2
Innhold	3
1 Insekt- og edderkoppkartlegging på Karmøy vestkysten våren og sommeren 2025	4
1.1 Metodiske utfordringer	4
1.2 Gjennomføring 2025	5
1.3 Identifisering og rapportering	7
2 De undersøkte lokalitetene	8
2.1 Åkrasanden.....	8
2.2 Bådsvika til Hopstjørnet (Stavasanden & Ferkingstad)	11
2.3 Hålandsanden til Hemnes.....	13
2.4 Sandvesanden og Mjølhussanden	14
3 Resultater fra kartleggingen 2025	16
4 Rødlista insekter og edderkopper	17
4.1 Rødlistearter påvist i det foreslåtte landskapsvernområdet	17
4.2 Rødlistearter som trolig finnes i det foreslåtte verneområdet	21
5 Litteraturliste	26

Figur 2: Med kamera og håv ble insektlivet på og ved sandstrendene langs vestkysten av Karmøy kartlagt våren og sommeren 2025. Foto: Kjell Mjølunes

1 Insekt- og edderkoppkartlegging på Karmøy vestkysten våren og sommeren 2025

Selv om det foreslåtte verneområdet Karmøy vestkyst er en nokså smal stripe langs kysten og ikke dekker veldig store landareal, så er det nærmere 15 km kystlinje fra Åkra til Syre. Terrenget er kupert og vanskelig å forsere til fots mange steder. Å skulle foreta en bred kartlegging av insekter i dette området i løpet av kun en feltsesong var en utakknemlig oppgave på mange måter.

Insektkartlegginger bør foregå over flere år for å ha mulighet til å fange opp bredden av artsmangfoldet. Vestkysten av Karmøy er dessuten svært værhardt, og selv om både våren og sommeren 2025 kunne by på mye fint vær, viste det seg vanskelig å finne nok dager med lite vind.

Figur 3: Landskapet langs vestkysten av Karmøy er flatt og vindpreget. Insektkartlegging er mest effektivt på varme og stille dager. Sol var ikke noe problem i 2025, men vinden var ofte plagsom på Karmøy. Foto: Kjell Mjøltnes

1.1 Metodiske utfordringer

Blant mange insekter er de sesongmessige variasjonene så store fra år til år, at en kartlegging som kun går over en sesong, ofte ikke er egnet til å fange opp bredden av insektmangfoldet. Kartlegging over en sesong gir gjerne bare et situasjonsbilde av insektfaunaen dette året. Når været er kaldt og regnfullt i mai uteblir mange av vårartene. Tørkeperioder kan hindre en sommergenerasjon av blomsterfluer som legger egg i mudder, barfrost kan desimere larvebestander. Slike mer eller mindre naturlige svingninger i insektbestandene påvirker utvilsomt resultatene fra vår kartlegging av insekt og edderkoppfaunaen på Karmøy våren og sommeren 2025.

I tillegg til svingninger i insektbestandene, har man metodiske utfordringer som også i høy grad kan påvirke resultatene. Blant nattsommerfuglene er det noen arter som lokkes til lys. Lysfangst påvirkes av vær, felleplassering og av selve utstyret. De sjeldneste nattsommerfuglene flyr gjerne bare på de varmeste nettene, lokker man ikke til lys da, så blir resultatet deretter. Det er også mange arter som ikke går på lys, disse må man gjerne fange med håv. Noen flyr bare i skumringen, noen i grålysningen, mens mange bare er på vingene når det er sol og lite vind. Noen arter kan lokkes med sukker, noen

bare på feromoner. Flere arter har svært korte sesonger og flyr bare i noen få dager. Det er helt andre arter som flyr i juli enn hva som er tilfellet i mai eller september. Noen få arter flyr faktisk bare annenhvert år. Feilkildene er mange, og bare med kartlegging som går over flere år, klarer man å redusere de sesongmessige variasjonenes påvirkning på resultatet.

1.2 Gjennomføring 2025

Under kartleggingene på Karmøy våren og sommeren 2025 gikk vi rundt i terrenget og registrerte insekter manuelt med kamera og notatblokk. Sommerfuglhåv ble benyttet hyppig, og mange insekter ble funnet ved såkalt «slaghåving» eller «skraphåving» på trær og greiner eller i vegetasjonen på bakken. Insekter som havnet i håven, men som ikke lot seg artsbestemme umiddelbart ble innsamlet. Dyr som vi anså som svært vanskelig eller umulig å få artsbestemt innenfor prosjektets rammer ble sluppet fri. Dette gjaldt mange ulike tovinger, unge stadier av teger og edderkopper og en del ensfarga sikader. Mikroveps og majoriteten av vårfluene ble heller ikke innsamlet.

Figur 4: Manuell kartlegging med håv, kamera og notatblokk var metoden som ble brukt mest i de ulike delområdene langs vestkysten av Karmøy. Foto: Kjell Mjøltnes

Tabell 1: Feltinnsats Karmøy 2025

Dato	Observatører	Åkrasanden	Stavasanden-Ferkingstad	Hålandsand-Hemnes	Sandvedsanden-Mjølhussanden	Felttimer totalt
26.04	KMJ & JAU	4,5	-	-	3	15
30.04	KMJ	-	3,5	4,5		8
09.06	KMJ & JAU	-	4	2		12
12.06	KMJ	-	3	2	2,5	7,5
13.06	KMJ	1	1	-	4	6
08.07	KMJ	6	-	-	3	9
09.07	KMJ	4,5	-	2	-	6,5
13.07	KMJ & JAU	4,5	2			13
14.07	KMJ	7				7
18.07	KMJ & JAU	2	2	2	1	14
19.07	KMJ & JAU	-	4	2	-	12
13.08	KMJ	3	-	3		6
14.08	KMJ	3,5	-	2,5		6
		47	31,5	26	17,5	122

På to aprilturer såldet vi en del oppskylt plantemateriale på strendene både på Åkrasanden og Hålandsanden-Hemnessanden. Begrensa forsøk på vannhåving ble gjennomført i noen av bekkene. Vanning av sand ved utløp og langs bredden av bekker ble testet på de fleste sandstrendene og på noen fuktige beiter gjennom hele sesongen, med varierende resultat. Noen typiske plantesamfunn som strandenger og tørrenger ble håvet på kveldstid for å finne svermende mikrosommerfugler. På fire varme netter fra midten av juni til midten av august registrerte vi dessuten nattsommerfugler ved hjelp av lyslokking. Opptil 4 robinsonfeller var i bruk samtidig.

Figur 5: Robinsonfelle klargjort til lyslokking av nattsommerfugler ved Sandvedsanden 12.juni.

Foto: Kjell Mjølunes

Tabell 2: Lysfangst Karmøy sommeren 2025

Dato	Vær	Åkrasanden	Ferkingstad	Hemnes	Sandvedsanden
12.-13.06	Klart, mildt	-	-	-	2 robinson
13.-14.07	Overskyet, varmt	2 robinson			
18.-19.07	Klart, varmt		2 robinson	2 robinson	
12.-13.08	Overskyet, mildt	1 robinson		1 robinson	

Mange nattsommerfugler blir tiltrukket av lys. Særlig ultrafiolett lys virker å være uimotståelig for noen arter. Dette har sommerfuglentusiaster visst om lenge, og på markedet finnes det mange varianter av lysfeller for insekter. Den mest effektive lysfella er en såkalt robinsonfelle med 125w HQL pære. Opptil fire slike, som er avbildet på bildet over, ble brukt under kartleggingen på Karmøy sommeren 2025. Elektrisitet til lyspærene ble besørget av to små og stillegående strømaggregat, som ble transportert inn og ut av undersøkelsesområdet hver fangstnatt. Lysfellene kan på varme og stille sommernetter tiltrekke seg et stort antall nattsommerfugler, og noen av dyrene som lander inne i fellene blir sittende til neste morgen. Under registreringsarbeidet på Karmøy ble lysfellene sjekket rundt midnatt, og igjen tidlig på morgenen. Artene i lysfellene ble da artsbestemt og talt opp mens de satt på eggekartongene inne i fellene, og deretter sluppet fri. Noen få dyr som ikke kunne identifiseres på habitus alene, ble samlet inn for sikker identifikasjon ved hjelp av genitaliesjekk/preparat. Nattfangst ble bare gjennomført på netter med gode fangstforhold, det vil si relativt høye nattetemperaturer og lite vind, men været var bare optimalt på to av fangstnettene.

Figur 6 & 7: Lysfangst på Karmøy sommeren 2025. Hemnes til høyre, Sandvesanden/Mjølhus venstre, begge foto: Kjell Mjølunes

1.3 Identifisering og rapportering

Alle artsfunn fra kartleggingen på Karmøy har blitt rapportert fortløpende til artskart via nettportalen artsobservasjoner.no. Innsamlet materiale har blitt artsbestemt ved bruk av artsnøkler og sammenlikning med referansemateriale. En del av det innsamlede materialet har blitt preparert og bevart som belegg. For en del biller og mikrosommerfugler har det også vært nødvendig å sjekke innvendige genitalier for å få en sikker identifikasjon. Dette arbeidet har Jostein Austevik (Austevik småkryp) stått for. Det gjenstår fremdeles noe identifiseringsarbeid blant vanskelige grupper som parasittveps og planteveps, men mesteparten av materialet har blitt gjennomgått per 1.2 2026.

Figur 8: Preparert, men foreløpig ubestemt parasittveps fra underfamilien Diplasontinae innsamlet på Karmøy sommeren 2025. Foto: Kjell Mjølunes

2 De undersøkte lokalitetene

Det var umulig å dekke hele det foreslåtte verneområdet i løpet av en feltsesong. Det måtte derfor gjøres et utvalg av dellokaliteter. I tråd med oppdragsgivers ønsker, fokuserte vi på de viktigste sandområdene på Karmøy. I tillegg fanget vi en del insekter både med håv og lysfeller på beitemark og kystlynghei/utmark ved Ferkingstad og på Hemnes for å prøve å dekke de mest utbredte habitatene i det foreslåtte landskapsvernområdet.

2.1 Åkrasanden

Figur 9: Åkrasanden er levested for en mengde ulike karplanter. Blant dem mange sjeldne og trua arter. Under insektkartleggingen i 2025 ble området viet mye oppmerksomhet. Foto: Kjell Mjøltnes

Åkrasanden er den lengste sandstranda på Karmøy. Vegetasjonen er dominert av sanddyner, med mindre parti med strandberg. I bakkant av selve sandstranda er det blomsterrike dyneenger. Lundberg (2010) rapporterte om hele 182 arter karplanter fra Åkrasanden til Øvre Liknes. Dette er ekstremt mye på et så lite område. Blant karplantene er det mange sjeldne og trua arter.

Gitt de høye naturverdiene var det naturlig å bruke mye tid på insektkartlegging på Åkrasanden. Så her ble det såldet, vannet, håvet og lokket med lys mer enn på noen av de andre dellokalitetene som ble undersøkt i 2025. De unike plantesamfunnene huset gode bestander av flere uvanlige insekter. På blodtoppen var blodtoppraktvikleren (*Eupoecilia sanguisorbana*) vanlig, de rike knoppurtforekomstene huset blant annet mengder med tistelengviklere (*Eucosma cana*) og den uvanlige mikrosommerfuglen gul knoppurtflatmøll (*Agonopterix kaekeriziana*). Flere sommerfuglarter som man vanligvis forbinder med sanddyneområder fløy på Åkrasanden. Marehalmfly (*Longalatedes elymi*), seksflekkt bloddråpesvermer (*Zygena filipendula*) og den rødlista gressmøllen *Elachista argentella* for å nevne noen. Før mangfoldkartleggingen i 2025 var det bare påvist et fåtall sommerfuglarter på Åkrasanden, og lysfangstene våre tilførte lokalitetens sommerfuglliste mer enn 145 nye arter. Blant disse flere arter som ikke var påvist langs vestkysten av Karmøy tidligere, som den nevnte knoppurtflatmøllen og den rødlista vikleren strandstjernepraktvikler (*Phalonidia affinitata*). Nattflyet storflekkt metallfly (*Autographa bractea*)

er ikke vanlig fangst i lysfellene på Jæren. På vestsida av Karmøy var det et funn fra Presthammer i 2013 fra før. Stor var derfor overraskelsen da dette nattflyet som lever på ulike urter var en av de mest tallrike artene i lysfangstene på Åkrasanden midt i juli. Hele 20 eksemplare satt på eggkartongene i lysfellene på morgenen 14.juli.

Figur 10: En av 10 gule knoppurtflatviklere *Agonopterix kaekeriziana* som ble lokket til lys på Åkrasanden 13.08.2025. Arten som utvilsomt har reproduserende bestander i de rike knoppurtengene på Åkrasanden var ikke påvist på Karmøy tidligere. Foto: Kjell Mjøltnes

Figur 11: Storflekket metallfly *Autographa bractea* trives tydeligvis svært godt i urteengene på Åkrasanden, og minst 20 individ ble lokket til lys her natt til 14.juli. Foto: Kjell Mjøltnes

Figur 12 & 13: Åkrasanden i april og juli. Sandstranda er den lengste på Karmøy, og her finner man viktige insekthabitat som sanddyner og dyneenger. Foto: Kjell Mjøltnes

Bortsett fra humler, har det knapt blitt registrert villbier i de planlagte landskapsvernområdene langs vestkysten av Karmøy fra Åkrasanden og sørover. Under Mangfoldkartleggingen fant vi noen få engbladskjærbier (*Megachile versicolor*) og ei engmaskebie (*Hyaleus confusus*) på Åkrasanden. Ingen villbier ble funnet andre steder langs vestkysten av Karmøy, men honningbier og humler var det mye av stort sett overalt. En foreløpig ubestemt gullveps (*Chrysis* sp.) ble også funnet på Åkrasanden. Gullvepser som har blitt innsamlet på Utsira har vist seg å være kystgullveps (*Chrysis vanlithi*) som er angitt som nær truet på rødlista. Arten parasitterer sandmurerpeps (*Ancistrocerus scoticus*) som vi fant på Ferkingstad. Det er god grunn til å tro at gullvepsen kan være kystgullveps,

men uten DNA-barcoding er det umulig å si det med sikkerhet. Ellers var lokaliteten fri for både grave- og murervepser, noe som var overraskende gitt de gode sand- og blomsterforekomstene. Typiske sandinsekter var, med noen hederlige unntak blant nattsommerfuglene, stort sett fraværende på Åkrasanden. Dette gjaldt også arter som ble funnet i moderate antall på noen av sandstrendene lenger sør på Karmøy. Den rødlista edderkoppen strandskrubbederkopp (*Arctosa perita*) er en av sandspesialistene som merkelig nok ikke ser ut til å ha bestander på Åkrasanden. Vi fant arten på Stavasanden, og Harald Løvbrekke har også hatt arten på Sandvesanden tidligere.

Av de ni rødlista insektene og edderkoppene som har blitt påvist innenfor det planlagte landskapsvernområdet har bare de tre ovennevnte sommerfuglene blitt funnet på Åkrasanden. Og ingen av disse artene er eksklusive for lokaliteten. Gitt de høye naturverdiene i dette området virker dette nesten naturstridig, og det er nærliggende å anta at flere sjeldne arter kan ha gått under radaren her. Leiv-Thomas Haugen har lokket nattsommerfugler til lys i mange år på Presthammer som bare ligger noen få kilometer fra Åkrasanden. Presthammer ligger utenfor det foreslått verna området, men når man ser på funnmaterialet herfra, er det lett å se for seg at noen av de mange rødlisteartene som har blitt påvist her, også kan finnes på Åkrasanden. Noen av disse artene omtales lenger nede i denne rapporten. Åkrasanden har mange besøkende, og naturen her presses fra alle kanter. Grundigere kartlegging av insekter hadde vært ønskelig for å prøve å avdekke flere av de sårbare artene som bør finnes her.

2.2 Bådsvika til Hopstjørnet (Stavasanden & Ferkingstad)

De best undersøkte delene av denne kyststrekningen er selve Stavasanden og områdene fra «Fishermens memorial» til Hopstjørnet. Ved Hopstjørnet hadde vi lysfelle natt til 19.juli.

Sanddynene på Stavasanden er bedre utviklet enn andre steder langs kyststrekket fra Åkrasanden til Skudenes. Dessverre har store deler av sanddynene blitt fylt på med masse, og brukes i dag som parkeringsplass. Anders Lundberg (2010) påpekte at denne fyllingen måtte fjernes, og sanddynene restaureres. Vi gjentar den oppfordringen.

Figur 14: Bådsvika like nord for Stavasanden 30.april 2025. Det er mange slike små strender langs Karmøys vestkyst. Vi rakk bare å besøke noen få av dem. Foto: Kjell Mjøltnes

I sanddynene på Stavasanden var det blant annet mye blomstrende knoppurt og skjermplanter i juli. Begge deler populære blant svært mange insekter. Men det var stort sett bare dronefluer og honningbier som besøkte disse blomstene på Stavasanden. Fraværet av ulike graveveps, snyltefluer, planteveps og parasittveps på blomstene var påfallende. Ved Hopstjørnet og rundt «Fishermens momorial» minnesmerket var det en del ubeita strandengvegetasjon med gode bestander av blant annet strandstjerne, og saltpåvirkede grus og sandavsetninger med krypende vegetasjon. Landskapet og vegetasjonen var såpass spesiell at vi forventet å finne sjeldne biller og edderkopper i dette området. Noen spennende artsfunn er fasiten etter at mesteparten av dyrene vi samlet i dette området har blitt artsbestemt, men de store sensasjonene uteble. Artsvariasjonen var langt fattigere enn vi er vant til fra tilsvarende områder på Jæren og Lista. Likevel er det etter rapportårets feltinnsats kjent rundt 450 ulike arter insekter og edderkopper fra dette området, nattfangst med lys natt til 19.juli bidro med en hel del nye arter under mangfoldprosjektet, men den lange artslista kan langt på vei tilskrives Merete Stavas innsats med å kartlegg insekter her over flere år. Fem rødlistearter ble registrert på Stavasanden og Ferkingstad under mangfoldkartleggingene i 2025. Tre av artene var godt kjent fra før, men Strandstjernepraktvikler og strandskrubbedderkopp var ikke registrert i området tidligere.

Broddvepsene stor sandgraver (*Crabro cribrarius*) og sandmurerveps (*Ancistrocerus scoticus*) ble funnet på Stavasanden og Ferkingstad sommeren 2025, kysthumle ble også observert flere ganger. Tistelskjoldbille (*Cassida rubiginosa*) ble banket av tistler ved Hopstjørnet, og på fuktig beite ved Bådsvika ble to eksemplarer av billa (*Elaphrus cupreus*) funnet ved «vanning». Kortvingen *Atheta hygrotopora* ble funnet under sålding på Stavasanden 9.juni. Det foreligger kun et fåtall registreringer av arten i artskart fra før, og dette var bare det tredje funnet på Vestlandet. Et eksemplar av den store og sjeldne snyltevepsen *Enicospilus inflexus* kom til lys 19.juli. Parasittvepsens vert er eikespinner, en fåtallig sommerfugl i kystlyngheiene langs kysten.

Figur 15: Naturbeite ved Stavasanden 30.april. Områdene beites og gjødsles for hardt til at lyngen kan trives, og blomsterfloraen er begrenset der sauene kommer til. Foto: Kjell Mjølshes

2.3 Hålandsanden til Hemnes

Figur 16: Hemnessanden 30.april 2025. Langs bekken som renner ut her ble flere eksemplarer av den rødlista løpebilla *Bembidion Pallidipenne* funnet 30.april. Foto: Kjell Mjøltnes

Vegetasjonen ved de to sandstrendene Hålandsanden og Hemnessanden er svært variert og artsrik. Mye av området er ubeita, og her finnes frodige urteenger. Mye av urtevegetasjonen er meterhøy, og forsiktig beiting hadde trolig vært gunstig for å opprettholde en mer variert flora i området som er kjent for mange sjeldne og rødlista planter. Samtidig kunne de arealene som beites, gjerne hatt lavere beitetrykk. Lundberg (2010) omtaler området som en botanisk perle av nasjonalt høy verdi. I motsetning til mange av sandstrendene på Karmøy ligger særlig Hemnessanden nokså lunt til.

Figur 17: Hålandsanden, Karmøy vestkyst 30.april 2025. Foto: Kjell Mjøltnes

Små bekker renner ut både på Hemnessanden og Hålandsanden. I sanden langs bredden her ble den rødlista løpebillen *Bembidion pallidepenne* funnet under «vanning» av bredden. Snutebilla *Philopodon plagiatus* som er vanlig i sanddyneområder på Jæren og Lista ble håvet ved Hålandsanden 12.juni, og det ble også funnet noen «sandynesommerfugler» i vegetasjonen mellom de to strendene. Like nord for Hemnessanden er det mulig å komme helt ut til havgapet med bil. Den gamle havna på Laksodden i enden av Hemnesvegen er omgitt av kystlynghei med mage myrhull og strandengvegetasjon med mye knoppurt, samtidig som det ikke er langt til de to strendene lenger sør. Ideelt for lysfangst, og de lange artslistene fra dette området skyldes først og fremst to netter med lyslokking sommeren 2025. Blant de nær 340 artene insekter og edderkopper som har blitt rapportert til artskart fra strekningen Laksodden til Sandhåland finner vi seks rødlistearter. Trekantgullsnipeflue (*Chrysophilus nubecula*) og den omtalte løpebillen, samt fire sommerfugler. Blodtoppraktvikler (*Eupeoecilia sanguisorbana*) og gressmøllen *Elachista argentella* ble håvet mellom Hemnessanden og Hålandsanden på dagtid, mens strandstjernepraktvikler (*Phalonia affinitana*) og myrstengelfly (*Amphipoea lucens*) ble lokket til lys på Laksodden. Flere andre fåtallige og sjeldne nattsommerfugler ble registrert under lysfangstene på Hemnes. Deriblant flere trekkssommerfugler.

2.4 Sandvesanden og Mjølhussanden

Høststormene og springflo har spist seg inn i den begrensa sanddynevegetasjonen på Sandvedsanden. Denne erosjonen er vanskelig å stoppe med ferdselsforbud. Samtidig brukes noen av de verdifulle sandarealene som plen og parkeringsplass. I sanden på Sandvesanden lever både strandskrubbederkopp og løpebillen *Bembidion pallidipenne*. Sandrovflue er også nokså vanlig. Rundt Sandvesanden er det mindre areal med dyneenger som ikke beites. Her er floraen i en klasse for seg selv, og gressmøllen *Elachista argentella* er vanlig i de tørreste områdene. Dessverre er det store felt med skvallerkål i deler av sanddyneområdene på Sandvesanden. Planten er rik på nektar og populær blant mange insekter, men et fremmedelement i dette naturmiljøet like fullt.

Mellom Sandvesanden og Mjølhussanden er det høye strandberg med til dels rik urtevegetasjon. På blodtopp håvet vi blodtoppraktvikler allerede tidlig i juni. Midt i juni lokket vi nattsommerfugler til lys mellom Sandvesanden og Mjølhussanden. Forholdene var ikke perfekte for nattfangst, natta var lys og litt kald. Lysfangst ble vurdert på ny i juli og august, men området var da tettpakka med campingbiler og teltturister, og bruk av bensindrevet aggregat uaktuelt.

Figur 18: Karplantefloraen i sanddyneområdene ved Sandvesanden er svært artsrik med mange sjeldne og trua arter. Under kartleggingen i 2025 ble det påvist 4 rødlista insekter og en edderkopp. Flere arter ville ha kommet på artslista om det hadde blitt lokket med lys i juli og august.

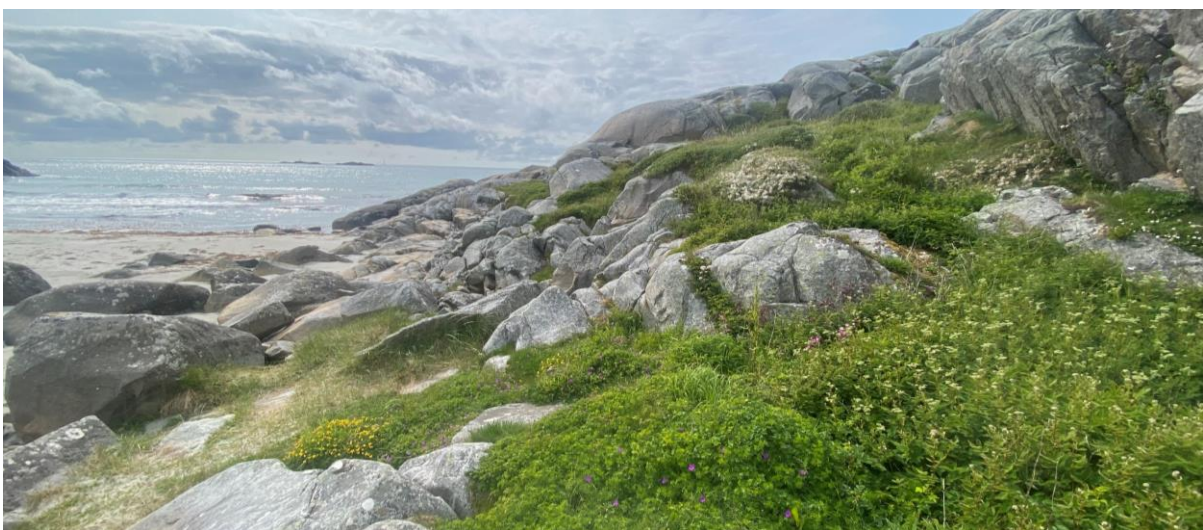
Foto: Kjell Mjøltnes.

Figur 19: Mellom Sandvesanden og Sandve havn er det en blanding av naturbeite og dyneeng. Sauene har ikke tilgang overalt. Foto: Kjell Mjølunes

Figur 20: På Mjølhusanden har det blitt dyrket opp helt ned til strandkanten. Foto: Kjell Mjølunes

Figur 21: Rik flora på strandberg ved Mjølhusanden. Foto: Kjell Mjølunes

3 Resultater fra kartleggingen 2025

Totalt har det blitt innrapportert 818 insekt- og edderkoppfunn fra prosjektet i 2025. Artstallet er foreløpig 425, hvorav 8 rødlistearter.

Tabell 3: Oversikt over Insekter og edderkopper påvist i det foreslått verna området langs vestkysten av Karmøy fordelt på insektorden.

Insektorden	Lepidoptera	Coleoptera	Diptera	Hymenoptera	Hemiptera	Araenae	Andre
Arter 2025	248	85	53	22	10	10	7
Arter totalt (artskart 1700-2026)*	317	147	139	59	38	33	66
Nye 2025	142	64	22	9	4	5	4
Rødlistearter 2025	4	1	1	1	0	1	0
Rødlistearter totalt	5	1	1	1	0	1	0
Nye rødliste-arter 2025	2	1	0	0	0	0	0

*Data fra årene 1700-2024 har ikke blitt kvalitetssikret av Mangfold, og kan inneholde feil.

Inntrykket av at insektfaunaen i områdene langs vestkysten av Karmøy var dårlig kartlagt ble korrigert noe underveis da vi fant ut at mange av artene vi fant innen de fleste artsgruppene allerede var registrert i området. De lave artstallene i artskart virket å skyldes et litt magert arts mangfold langs den værutsatte kyststripa heller enn dårlig observatørdekning fra før. Blant noen artsgrupper var mangfoldet urovekkende lavt. Tross stort fokus på pollinerende insekter fant vi for eksempel bare to arter villbier utenom humlene. Både artsutvalget og individtettheten blant broddvepsene var generelt lav. Unntaket var honningbie som fløy tallrikt overalt.

Blant billene hadde vi forventet å finne flere sjeldne rødlistearter som finnes på de fleste strandområdene på Jæren. Men i likhet med andre sandspesialister fra andre artsgrupper uteble de fleste sandbillene fra fangstene. Unntaket var løpebillen *Bembidion pallidipenne* som ble «skremt» opp av sanden ved hjelp av vanning av sanden i nærheten av bekker og dammer. Sandstrendene og dynesystemene på Karmøy er svært begrenset sammenliknet med det vi finner på Jæren. I motsetning til på Jæren, har de ikke hatt særlig større utstrekning historisk heller. Flyfoto fra tidlig 1960-tall viser sandforekomster nokså lik det vi ser i dag på alle de viktigste strandområdene. Dermed er det ikke grunn til å tro at mange av sandartene har hatt bestander på Karmøy tidligere, og håpet om å finne «reliktpopulasjoner» som har overlevd på et lite restareal er lite.

Til tross for at vestkysten av Karmøy var nokså godt kartlagt fra før, bidro Mangfoldkartleggingen med mye ny kunnskap om insektfaunaen. 251 arter ble påvist for første gang i det foreslåtte landskapsvernområdet. Etter kartleggingene våren og sommeren 2025 er totalen oppe i nær 820 arter innen de kartlagte insektgruppene. Blant disse er det ni rødlistearter. Tre av disse ble funnet for første gang i 2025. Det er verdt å merke seg at det bare er de to nattsommerfuglene myrstengelfly (*Amphipoea lucens*) og Rødhalslavspinner (*Atolmis rubricollis*) som ikke har blitt funnet på mer enn en lokalitet innen undersøkelsesområdet. De syv andre rødlisteartene har alle blitt funnet på to eller flere av de undersøkte dellokalitetene. Rødhalslavspinneren som ble funnet tilfeldig av en turist på Sandvesanden i juni 2024 var trolig en trekkgjest. Myrstengelfly er vanskelig å identifisere, og fravær av funn fra andre steder enn Hemnes gjenspeiler trolig ikke artens utbredelse langs vestkysten av Karmøy. Bortsett fra rødhalslavspinner ble alle rødlisteartene som har blitt påvist i det foreslåtte

landscapsvernområdet funnet under mangfoldkartleggingene sommeren 2025. Dette indikerer kanskje at situasjonen ikke er prekær for noen av disse rødlisteartene på Karmøy. Funnmønsteret for alle artene utenom kysthumle tyder heller ikke på noen stor tilbakegang. Men det historiske funnmaterialet er lite og dårlig egnet til å vise trender. Forvaltningsmessig er det likevel kanskje vel så interessant med artene vi ikke fant, men som bør være der.

4 Rødlista insekter og edderkopper

Under presenteres først alle rødlisteartene som har blitt påvist i det foreslåtte verneområdet. Videre blir rødlistearter som har blitt funnet på Karmøy, og som bør kunne ha populasjoner langs vestkysten av Karmøy gitt en fyldig omtale. Artsomtalen inneholder status langs vestkysten av Karmøy, og en kort presentasjon av artenes utbredelse i Norge, biologi og levesteder/vertsplanter for hver art. Rødlistene revideres hvert sjette år, og gjeldende rødliste for denne oversikten er «Norsk rødliste for Arter 2021».

4.1 Rødlistearter påvist i det foreslåtte landskapsvernområdet

Totalt ni rødlista insekter og edderkopper har blitt funnet i de områdene som omfattes av det foreslåtte landskapsvernområdet langs Karmøy vestkyst. Med unntak av rødhalslavspinner som det foreligger et tilfeldig funn av fra 2024, ble alle rødlisteartene registrert under mangfoldkartleggingene i 2025. Tre av dem for første gang. De fleste artene ble funnet på to eller flere av de fire undersøkte delområdene. Myrstengelfly var den eneste arten som bare ble påvist på en av dellokalitetene. Arten er trolig nokså vanlig langs Karmøys vestkyst, og bør kunne finnes langs hele det aktuelle kyststrekket.

Myrstengelfly *Amphipoea lucens* (NT)

Fire arter stengelfly av slekten *Amphipoea* flyr i Norge. Av utseende er de så like at man må sjekke hanngenitaliene for å sikkert kunne bestemme artene. Hos disse artene er det ganske enkelt, man må bare børste av skjellene på bakkroppen, og studere denne under lupe. I forbindelse med lysfangst av nattsommerfugler på Åkrasanden og Hemnes i august ble flere eksemplar av stengelfly samlet inn. Identifiseringsarbeidet i ettertid viste at 3 hanner av den nær truede arten myrstengelfly hadde blitt samlet inn på Hemnes. Det foreligger flere funn av myrstengelfly på Karmøy fra tidligere, men dette var første gangen den ble påvist innenfor de foreslått vernede områdene.

Myrstengelfly finnes på våte biotoper som myr og svært våte enger, gjerne strandenger. Larven lever på myrull, men også gressarter. Arten er det dominerende stengelflyet i lysfangstene på Utsira, og bør kunne finnes flere steder langs vestkysten av Karmøy.

***Arctosa perita* Strandkrubbedderkopp (VU)**

De fleste rødlisteartene knyttet til sanddynene på Jæren og Lista ble ikke funnet på Karmøy. Sandområdene på Karmøy er alle nokså små, og sanddyneområder av noe omfang finnes ikke. Strandkrubbedderkopp og et par andre arter var unntakene som bekreftet regelen. Kun et eksemplar av den sjeldne og godt kamuflerte edderkoppen ble funnet under kartleggingen i 2025. Dette var en hunn med unger som ble fotografert helt sør på Stavasanden i juni. Funnet var det første av denne sjeldne edderkoppen på Stavasanden, og trolig det nordligste funnstedet i verden. Harald Løvbrekke fant strandkrubbedderkopp på Sandvesanden i 2008. Men i årene imellom har arten ikke blitt registrert på Karmøy selv om den er nokså enkel å artsbestemme. Dette kan tyde på at populasjonene er små.

Figur 22: Dokumentasjonsfoto av strandskrubbedderkopp hunn med unger tatt med mobil på Stavasanden 9.juni 2025. Observasjonen er trolig den nordligste i verden av denne sandspesialisten. Foto: Kjell Mjøltnes

Bembidion pallidipenne (NT)

Løpebillen *Bembidion pallidipenne* lever utelukkende på sandstrender ved havet og da på fuktige, spredt bevokste til åpne sandflater, gjerne i tilknytning til utløpet av bekker. *Bembidion pallidipenne* har sin hovedutbredelse på sandstrendene på Jæren og Lista, men arten er også kjent fra et fåtall sandlokaliteter på Østlandet. «Vanning» av elvebredder er en effektiv måte å finne denne billen på. Billene tror det er oversvømmelse når man heller vann på sanden, og kommer opp til overflaten for å løpe lenger inn på land og i sikkerhet. Løpebillen var ikke påvist på Karmøy tidligere, men målrettede søk i egnet habitat våren 2025 avdekket bestander både på Sandvesanden og Hemnessanden. Søk langs bekkene på Åkrasanden og ved utløpet av bekken på Stavasanden var negative.

Figur 23: *Bembidion pallidipenne*. Arten jakter på kortvinger i fuktig sand, og lever stort sett skjult nede i sanden. Ved «vanning» av fuktige sandområder, typisk elvebredder/utløp vil billene komme opp til overflaten og springe vekk fra bredden for å unnsnippe det de tror er oversvømmelse. Dette bildet ble tatt på Sandvesanden 26.april 2025. Arten ble funnet ny for Karmøy under mangfoldkartleggingen i 2025. Foto: Kjell Mjøltnes

Kysthumle *Bombus muscorum* (NT)

Kysthumle ser ut til å foretrekke de mest værharde kystområdene langs Vestlandet og videre nordover. På Utsira er den mer vanlig enn på Jæren. Kystlynghei virker å være artens foretrukne habitat, men den kan også finnes på andre typer åpne områder med mye blomster. Under insektkartleggingen langs kyststripa fra Åkrasanden til Syre våren og sommeren 2025, ble kysthumle bare funnet ved Ferkingstadhavn og på Mjølhussanden. Det foreligger en del spredte funn av arten på Karmøy, men mange er gamle. Kysthumla er trolig nokså fåtallig langs øyas vestkyst, og det virker som om det har vært en nedgang i bestandene.

Figur 24: Kysthumle *Bombus Pascorum* fotografert ved «Fishermens memorial» på Ferkingstad 09.06.2025. Foto: Kjell Mjølunes

Trekantgullsnipeflue *Chrysopilus nubecula* (NT)

Tovinger (Diptera) ble i liten grad forsøkt artsbestemt eller samlet inn under kartleggingene 2025. Svært mange slekter er dårlig systematisk utredet, og fungerende nøkler er mangelvare. Blant de få dyrene som ble samlet inn viste det seg å være flere eksemplarer av trekantgullsnipeflue. En nokså vanlig forekommende art langs Karmøys vestkyst, men tilsynelatende sjelden alle andre steder. En tredjedel av den norske funnmassen stammer fra Karmøy.

I rødlistevurderingen står det at man vet lite om denne flua. Teksten videre vitner om akkurat det, da det fastslås at det er en skogsart. Videre står det at trekantgullsnipeflua er et rovdyr som lever av andre arter på fuktige miljøer som myrer og strender. Det passer bedre med vestsida av Karmøy.

***Elachista argentella* VU**

Figur 25: *Elachista argentella* har en begrenset utbredelse på Sørvestlandet. På Karmøy var den relativt vanlig på de fleste ubeita strandnære dyneengene. Foto: Kjell Mjølunes

Gressmøllen *Elachista argentella* lever på ulike gressarter. Arten finnes nokså tallrikt i sanddyneområdene på Jæren og Lista. Under kartleggingene på Karmøy våren og sommeren 2025 ble gressmøllen funnet på de fleste lokalitetene vi besøkte, men aldri i antall. 18 funn av *Elachista argentella* har blitt rapportert til artskart fra Karmøy. De eldste funnene er fra 2008. 17 av funnene er fra vestkysten mellom Jarstein og Åkrasanden.

Funnene av gressmøllen *Elachista argentella* på Karmøy er stort sett fra gressenger i nærheten av sandstrendene på Karmøy. Her er det mye tråkk og slitasje. Man finner bare unntaksvis gressmøllen på areal som blir beita, og det er viktig å reservere engareal for flora og gressmøll langs vestkysten av Karmøy også i fremtiden.

***Eupoecilia sanguisorbana* (Blodtoppraktvikler) EN**

Figur 26: Blodtoppraktvikler *Eupoecilia sanguisorbana* fra Åkrasanden 18.juli 2025. Foto: Kjell Mjølshes

Blodtoppraktvikler finnes langs Jærkysten og på Karmøy, og lever som navnet tilsier kun på blodtopp. Vikleren går ikke på lys, men er nokså lett å finne svermende på vertsplanten i juni og juli. Det virker som om arten finnes de fleste steder der vertsplanten vokser. Levestedene er fuktige enger, og blodtopp kan også finnes på ekstensivt beita areal.

Under Mangfoldkartleggingen på Karmøy ble blodtoppraktvikler funnet i moderate antall på blodtoppbestander på Åkrasanden og ved Mjølhusanden. Det foreligger i alt 17 funn av denne sjeldne vikleren fra Karmøy, de aller fleste fra det foreslåtte verneområdet.

***Atolmis rubricollis* (Rødhalslavspinner) NT**

Rødhalslavspinner er kjent for å ha fluktuerende bestander. I juni 2024 ble et eksemplar fotografert på Sandvesanden- Arten som lever på lav på bartrær kan noen år dukke opp på uventa steder som resultat av trekk.

Strandstjernepraktvikler *Phalonidia affinitana* (VU)

Praktviklerne kan være vanskelige å artsbestemme, og to viklere som vi mistenkte tilhørte denne arten ble samlet inn fra to ulike steder langs vestkysten av Karmøy i juli. Studier av genitaliene bekreftet mistanken om at det dreide seg om strandstjernepraktviklere, en ny art innenfor det planlagte landskapsvernområdet på Karmøy. Det foreligger eldre funn fra Presthammer og Urter, og arten har dessuten blitt tatt på lys på Utsira noen få ganger. Arten har aldri blitt påvist på Jæren eller lenger nord på Vestlandet. Nærmeste kjente levested utenfor Haugalandet er på Lista

Vikleren som lever på strandstjerne antas å ha faste reproduserende bestander på strandenger der vertsplanten vokser langs vestkysten av Karmøy.

Figur 27: Strandstjernepraktvikler *Phalonidia affinitana* fra Åkrasanden 14.juli. Arten ble også tatt på lys både på Ferkingstad og på Hemnes. Foto: Kjell Mjøltnes

4.2 Rødlistearter som trolig finnes i det foreslåtte verneområdet

Det er flere aktive hobbyentomologer som har kartlagt insekter på Karmøy i en årrekke. Særlig Arnt Kvinnesland, Merete Stava og Leiv-Thomas Haugen har bidratt med mange observasjoner til artskart fra de sørlige delene av kommunen, også fra de aktuelle verneområdene langs vestkysten av Karmøy. Det ser ikke ut til å ha vært mange store systematiske kartlegginger av insekter litt tilbake i tid, men kjente entomologer som Astrid Løken, Ove Meidell, Andreas Strand og Tor Helliesen har alle besøkt øya og bidratt med historiske funn.

Den mer eller mindre tilfeldige kartleggingsaktiviteten har resultert i funn av en hel del rødlista insekter på Karmøy. Når man ser på denne funnmassen finner man flere registreringer som har blitt gjort like i nærheten av de foreslått verna områdene langs kysten fra Åkra til Skudenes. Noen av de påviste rødlisteartene har krav til levestedene sine som gjør det lite sannsynlig at de kan ha levedyktige bestander langs den værutsatte kysten. Noen er trolig tilfeldige trekk- eller streifgjester. Disse har vi ikke inkludert i den følgende presentasjonen. Artene som presenteres under er valgt ut basert på kvalifisert gjetning. Det er ikke sikkert at alle artene har reproduserende bestander i de aktuelle verneområdene, og det kan være arter vi har «glemt». Kun videre målrettet kartlegging kan gi oss svar på om disse rødlisteartene, eller andre kan ha bestander langs Karmøys vestkyst. Denne lista kan være til hjelp med tanke på hvilke arter man skal lete etter, og hvor-, når-, og hvordan man bør lete.

Grått lyngheifly *Aporophyla lueneburgensis* (NT)

Aporophyla lueneburgensis lever på ulike urter. Biotopen er kystlyngheier, sandstrender eller åpne gressbevokste områder nær kysten. Arten som flyr på sensommer/tidlig høst lokkes til lys. På Karmøy foreligger det flere funn fra Presthammer like øst for Åkra, der Leiv Thomas Haugen har lokket nattsommerfugler til lys i en årrekke. Arten har også blitt funnet helt nord på Karmøy, og på Blikshavn på østsiden. Arten finnes trolig langs store deler av det foreslått verna kyststrekke. Men arten er alltid fåtallig, og kan bare kartlegges på en tilfredsstillende måte ved bruk av sukker- eller lyslokking rundt månedsskiftet august/september.

Figur 28: Grått lyngheifly *Aporophyla lueneburgensis*. Foto: Kjell Mjøltnes

Strandkjempebladbill *Chrysolina latecincta* (VU)

Det foreligger et gammelt funn av to eksemplarer som ble samlet inn av Tor A. Helliesen i 2012. Funnene er belagt med stedsangivelse «Karmøy». Strandkjempe har sin hovedutbredelse på øya langs den aktuelle vestkysten, og det kan godt tenkes at billene ble samlet inn i det foreslått verna området. Kjempebladbill er blant annet kjent fra Sveio og Randaberg i nyere tid, og det bør være gode sjanser for at den sjeldne bladbill fremdeles kan ha bestander langs Karmøys vestkyst. Strandkjempesnutebill *Mecinus collaris* har ikke blitt funnet nord for strendene i Sola, men det bør være en sjanse for at også denne rødlista bill kan finnes på Karmøy. Snutebill lever i røttene på vertsplanten, og kan være vanskelig å finne. Bladbill kan bankes fra strandkjempe. Begge artene er aktive på våren og forsommeren.

Figur 29 & 30: Strandkjempebladbill og strandkjempesnutebill fra Sola. Foto: Bjørn Mo

Crambus uliginosellus (Sumpnebbmott) NT

Figur 30: Sumpnebbmott *Crambus uliginosellus* lokket til lys i Hå. Foto: Kjell Mjølunes

Larven til denne arten lever på ulike gressarter. I Storbritannia er larvespinn funnet blant annet på furutorvmose, kornstarr og duskmyrull, men vertsplantene angis som ufullstendig kjent. Biotopen er myr og våte strandenger. Den finnes ikke på hvilken som helst myr eller våtmark, og det er ikke klarlagt hvilke presise økologiske krav den stiller. I Norge er arten påvist i de fleste landsdeler, men den er funnet ytterst spredt. Trusler mot arten er tørrelegging av myr og våtmark.

Sumpnebbmott har ikke blitt påvist i de sørvestlige delene av Karmøy, men det er gjort funn i kommunen. Arten har også blitt registrert på Utsira, i Sveio og flere steder på Jæren. Arten er svært lik den mye vanligere beitenebbmotten, og kan være noe oversett. Det er mye myr og våte strandenger langs vestkysten av Karmøy, og det er sannsynlig at sumpnebbmotten kan finnes innenfor det foreslåtte verneområdet.

Falseuncaria ruficiliana (Bredbåndpraktvikler) EN

Figur 31: Bredbåndpraktvikler *Falseuncaria ruficiliana* fotografert på Ognå i 2012. Foto: Kjell Mjølunes

Lenge trodde man at denne praktvikleren som så å si har forsvunnet helt på Østlandet, flyr på diverse primula. Oppdagelsen av bestander på fuktige områder i lyngheiområder langs vestlandskysten, har lagt kystmyrklegg til listen over vertsplanter. I dag er arten en Vestlandspesialitet, men bestander har også blitt oppdaget nær Bodø. Arten er vanlig på Utsira, og det foreligger et funn fra Gåsavatn på Karmøy. Målretta søk etter denne arten på fuktig kystlynghei med kystmyrklegg langs vestkysten av Karmøy bør kunne gi resultater. Arten er lettest å håve på dag og kveldstid i mai-juni når den svermer over vertsplanten, men arten som også har en sensommergenerasjon kan lokkes til lys.

Figur 32 & 33: To båtmøll i slekten *Monochroa*. *Monochroa lucidella* (NT) til venstre og *Monochroa suffusella* (VU) til høyre. Begge artene er knyttet til våtmark. Foto: Kjell Mjølåsnes

***Monochroa lucidella* NT**

Båtmøllen er knyttet til våtmarksområder. Vertsplanten er sumpsivaks. Arten er påvist på et titalls lokaliteter fra Karmøy til Ytre Oslofjord, alle langs den ytterste kystlinja.

Det ene funnstedet for *Monochroa lucidella* på Karmøy, er ikke langt fra det foreslåtte verneområdet. Vertsplanten sumpsivaks finnes flere steder langs vestkysten av Karmøy, og det er godt mulig at denne arten har bestander innenfor landskapsvernets fremtidige grenser. Arten går på lys, og det er gjort flest funn i juni/juli.

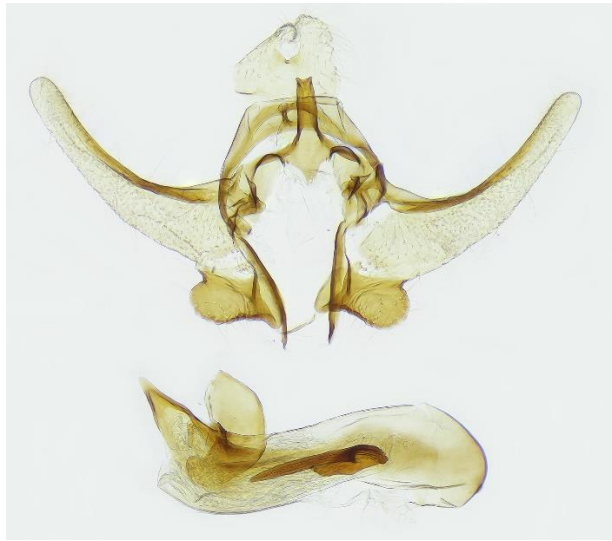
***Monochroa suffusella* VU**

En liten, men nokså lett gjenkjennelig båtmøll. Med unntak av funn fra Klåstadkilen i Vestfold, stammer alle funn fra Lista og Rogalandskysten. På Karmøy er den påtruffet to ganger ved Mjåvatn. Båtmøllen som lever på stormyrull har også blitt registrert på Utsira. Stormyrull finnes innenfor de fremtidige vernegrensene, og det er mulig at båtmøllen også kan ha bestander der. Arten går på lys, med juli som beste måned.

***Phalonidia manniana* (Myntepraktvikler) NT**

Arten kjent som «myntepraktvikler», ble skilt i to arter i 2014. Dermed er det identifikasjonsforvirring hva gjelder funn før splitten. De to tvillingartene er ganske like, og ofte er det nødvendig å sjekke indre genitalier for sikker identifikasjon. På Karmøy er den «nye» myntepraktvikleren rapportert to ganger, hvorav et av funnene er gjort nært det aktuelle verneområdet. Viklerens foretrukne biotop er

fuktige steder som grøftekanter, sumpmark, sjøbredder og våte enger. Vertsplanten er mynte og klourt. Det finnes spredte bestander av mynte langs vestkysten av Karmøy. Arten lokkes til lys, men er vanligvis lettest å finne svermende rundt vertsplantene i våtmarka.

Figur 34 & 35: Myntepraktvikler *Phalonidia manniana*. Hanngenitalier fra eksemplar innsamlet på Brusand i Hå til høyre. Foto: Kjell Mjøltnes & Sveinung Larsen.

Dysticus semiculatus EN

Denne vannkalven er knytta til grunne dammer langs kysten. Arten ble funnet ved Kopervik videregående skole i 1991. Alle de norske funnene stammer fra kystnære lokaliteter i Rogaland, og gitt biotopen bør det gjøres en innsats for å prøve å finne ut om denne arten kan ha forekomster innenfor det planlagte verneområdet.

Kystgullveps *Chrysis vanlithi* VU

Vertsarten til kystgullveps, sandmurerveps *Ancistrocerus scotica* ble funnet i nærheten av Ferkingstad havn 9.juni 2025. Flere gullvepser som har blitt samlet inn på Utsira har blitt dna-barkodet. Disse har vist seg å være kystgullvepser. En ubestemt gullveps som ble samlet inn på Åkrasanden i juli 2025 kan godt tenkes å være denne arten, men gullvepser tilhørende slekta *chrysis* kan være svært vanskelige å artsbestemme, og dna-barkoding er ofte nødvendig for sikker identifikasjon. Et funn av kystgullveps er rapportert fra Karmøy i artskart. Men funnet ansees som utilstrekkelig dokumentert til å kunne utelukke forvekslingsarter.

5 Litteraturliste

Meidell, O. 1934. Bier og humler i Rogaland. Stavanger Museums Årshefte, 43. (årgang 1932-33), 85-131.

Mjølunes, K. 2011. Undersøkelser av sommerfuglfaunaen i fire naturreservat/landskapsvernområder på Jæren. Oppdragsrapport for fylkesmannen i Rogaland. Mangfoldrapport 2011.

Mossige, B. & Stenberg, L. 2007. Gyldendals store Nordiske flora – revidert og utvidet utgave. Gyldendal.

Lundberg, A. 2010. Kulturlandskap og biologisk mangfold på Haugalandet. Fylkesmannen i Rogaland, Miljøvernavdelinga. Miljørapport 2010,5

Mangfold: Kartlegging av artsmangfold

Postadresse: Orrevegen 630, 4352 Kleppe

Organisasjonsnr: MVA-996136027

Mobiltilf: 97010421

Kontonr: 05403462049